

TEKMOVANJE GENERACIJA €URO

(šolsko leto 2019 / 2020)

Mentorica:

Irena Podpečan, prof.

AVTORJI :

Rene Kravanja

Ema Peternelj

Nika Naglič

Taša Tomić Egart

Andrej Šranc

Kranj, 21.01.2020

1. KAZALO

1.	KAZALO.....	1
2.	SKLEPI O DENARNI POLITIKI	2
	SPOROČILO ZA JAVNOST	2
3.	EKONOMSKA ANALIZA.....	3
	HICP INFLACIJA.....	3
4.	REALNA RAST BDP V EVROOBMOČJU	4
5.	ZAPOSLENOST	6
6.	SUROVINE.....	8
	SUROVA NAFTA.....	8
7.	EVRO V PRIMERJAVI Z OSTALIMI VALUTAMI	10
8.	SVETOVNA DOGAJANJA KI VPLIVAJO NA GOSPODARSKO DOGAJANJE V EUROOBMOČJU.....	12
9.	MONETARNA ANALIZA.....	13
	RAST DENARJA	13
10.	PREDVIDENA JAVNOFINANČNA GIBANJA	15
11.	POVZETEK.....	17
12.	VIRI :	19

2. SKLEPI O DENARNI POLITIKI

SPOROČILO ZA JAVNOST

12. december 2019

Svet Evropske centralne banke (ECB) je na današnji seji sklenil, da pusti obrestno mero za **operacije glavnega refinanciranja ter obrestni meri za odprto ponudbo mejnega posojila in odprto ponudbo mejnega depozita nespremenjene na ravni 0,00%, 0,25% oziroma -0,50%**. Svet ECB pričakuje, da bodo ključne obrestne mere ECB ostale na sedanji ali nižji ravni tako dolgo, dokler se inflacijski obeti v obdobju projekcij zanesljivo ne približajo ravni, ki je dovolj blizu 2%, vendar pod to mejo, in se takšno približevanje dosledno ne odraža v gibanju osnovne inflacije.

Datum uveljavitve	Mejni depozit	Operacije glavnega refinanciranja	Mejno posojilo
18.09.2019	-0,50%	0,00%	0,25%

Neto nakupi v okviru programa nakupa vrednostnih papirjev (QE – everske obveznice) so se začeli ponovno izvajati **1. novembra na mesečni ravni 20 milijard EUR**. Svet ECB pričakuje, da se bodo nakupi izvajali tako dolgo, kot bo potrebno, da se okrepi spodbujevalni učinek ključnih obrestnih mer, končali pa se bodo, tik preden začne dvigovati ključne obrestne mere ECB.

Svet ECB **namerava glavnico zapadlih vrednostnih papirjev, kupljenih v okviru programa, še naprej v celoti ponovno investirati**, in sicer daljše obdobje po datumu, ko bo začel dvigovati ključne obrestne mere ECB, vsekakor pa tako dolgo, kot bo potrebno, da se vzdržujejo ugodne likvidnostne razmere in zelo spodbujevalno naravnana denarna politika.

V stimulacijskem svežnju ECB je še :

- **bo ECB zagnala tudi nov krog dražb poceni dolgoročnih likvidnostnih posojil za poslovne banke TLTRO III. Poceni likvidnostna posojila za evrske poslovne banke iz programa TLTRO III bodo v primerjavi s prejšnjimi cenejša, ročnost pa bo podaljšana (s prejšnjih dveh na tri leta). In še dodatno: obrestno mero za posojila TLTRO III si bodo banke lahko, če bodo dovolj kreditirale – znižale. "**
- **ECB bo uvedla dvotirni sistem za prilagajanje višine depozitne obrestne mere za poslovne banke (angleško tiering).** Za določen del presežene likvidnosti evrskih poslovnih bank, deponirane pri ECB, namreč ne bo treba plačevati negativnih depozitnih obrestnih mer, torej ležarin. S tem bo ECB omejevala učinke negativnih obrestnih mer na banke.

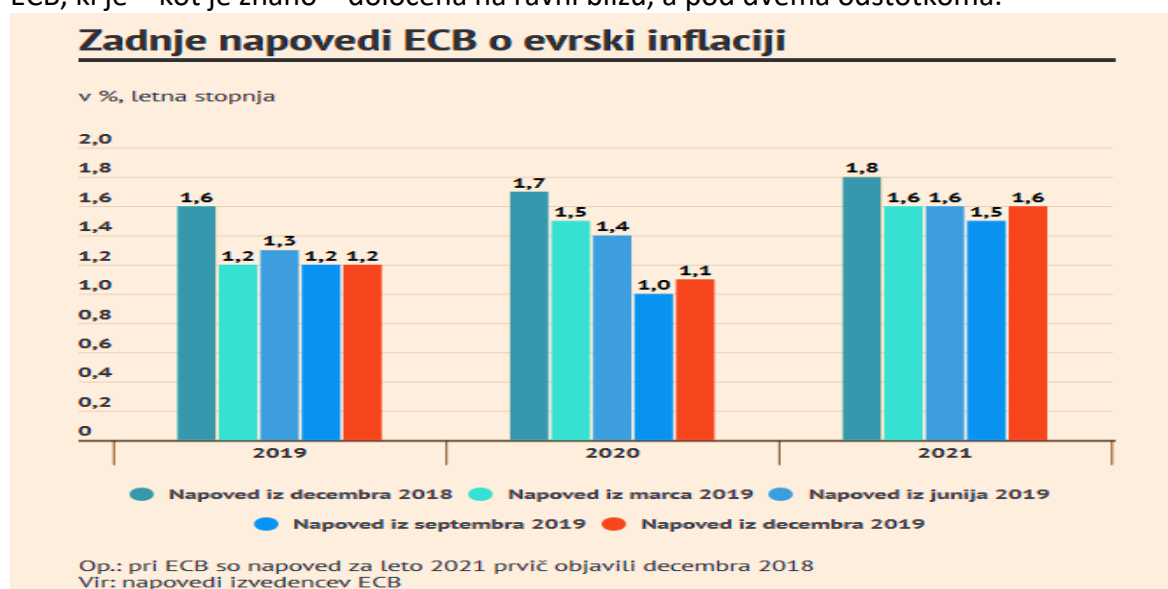
Naše sklepe o vodenju in prihodnjih usmeritvah denarne politike smo sprejeli na osnovi ekonomske in denarne analize. Pri tem smo analizirali podatke različnih strokovnjakov .

3. EKONOMSKA ANALIZA

Kot vsak december so izvedenci ECB pred zadnjim zasedanjem SVET-a ECB pripravili tudi najnovejše napovedi o rasti BDP in inflaciji na evrskem območju.

HICP INFLACIJA

Napoved o evrski inflaciji so izvedenci v decembrskih projekcijah 2019 povišali za 0,1 odstotne točke , za vsako od prihodnjih dveh let, čeprav projekcije ostajajo pod ciljno ravniyo ECB, ki je – kot je znano – določena na ravni blizu, a pod dvema odstotkoma.

Vir

: <https://www.finance.si/8955979/Nova-sefinja-ECB-Christine-Lagarde-sporoca-Zelim-bitimonetarna-sova>

Graf 17

Inflacija v euroobmočju (vključno s projekcijami)

(medletne spremembe v odstotkih)

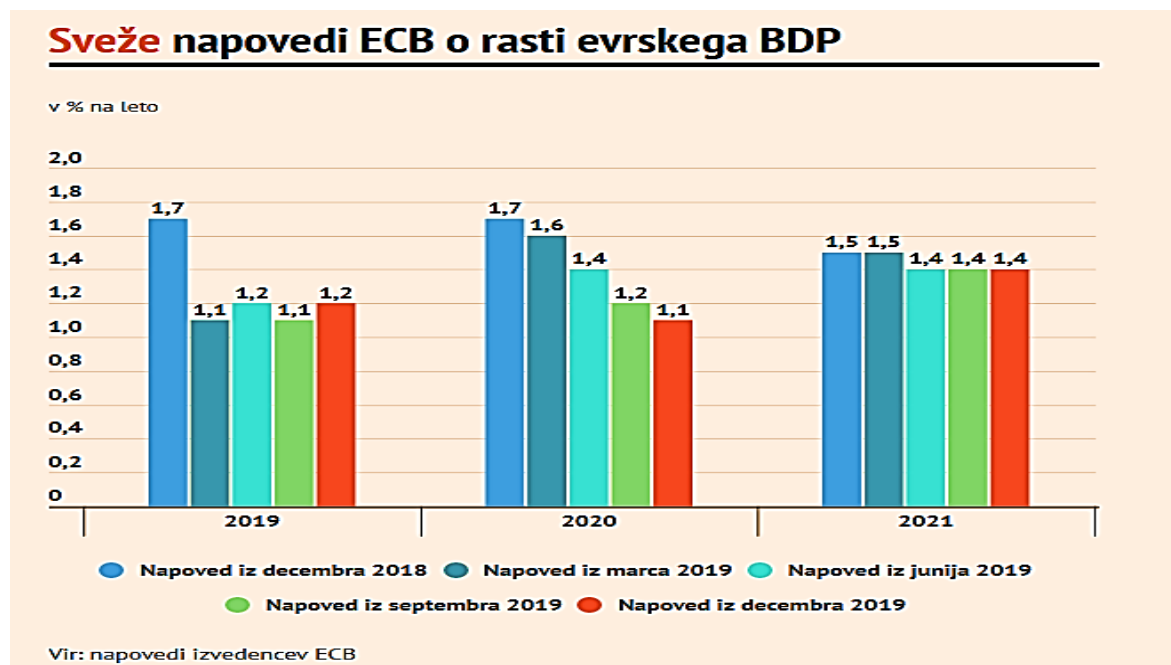
Viri: Eurostat in članek z naslovom »Decembrske makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema za euroobmočje«, ki je bil 12. decembra 2019 objavljen na spletnem mestu ECB.
Opombe: Zadnji podatki se nanašajo na tretje četrtletje 2019 (dejanski podatki) in na zadnje četrtletje 2022 (projekcije). Razponi, prikazani okrog osrednje projekcije, temeljijo na razliki med dejanskimi vrednostmi in prejšnjimi projekcijami, ki se pripravljajo že več let. Širina razpona je dvakratnik povprečne absolutne vrednosti teh razlik. Metoda za izračun razponov, ki vključuje popravek za izjemne dogodke, je opisana v dokumentu »New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges«, ECB, december 2009. Presečni datum za podatke v projekcijah je 27. november 2019.

Vir : https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/gdhhEHhihiPbig_ekonomski-bilten-ecb_8_2019.pdf

4. REALNA RAST BDP V EVROOBMOČJU

Napoved o rasti evrskega BDP so izvedenci ECB v decembrskih napovedih 2019 v primerjavi s septembrskimi napovedmi za leto 2019 povišali za 0,1 odstotne točke in zdaj menijo, da bo rast 1,2-odstotna.

So pa napoved o gospodarski rasti za leto 2020 poslabšali za 0,1 odstotne točke in zdaj ocenjujejo, da se bo evrski BDP v letu 2020 okreplil za 1,1 odstotka - septembrska napoved za leto 2020 je bila 1,2 % rast evrskega BDP.

Vir : <https://www.finance.si/8955979/Nova-sefinja-ECB-Christine-Lagarde-sporoca-Zelim-biti-monetarna-sova>

Graf 12
Realni BDP euroobmočja (vključno s projekcijami)

(četrtletne spremembe v odstotkih)

Viri: Eurostat in članek z naslovom »Decembrske makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema za euroobmočje«, ki je bil 12. decembra 2019 objavljen na spletnem mestu ECB.
Opomba: Razponi, prikazani okrog osrednje projekcije, temeljijo na razliki med dejanskimi vrednostmi in prejšnjimi projekcijami, ki se pripravljajo že več let. Širina razpona je dvakratnik povprečne absolutne vrednosti teh razlik. Metoda za izračun razponov, ki vključuje popravek za izjemne dogodke, je opisana v dokumentu »New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges«, ECB, december 2009, ki je dostopen na spletnem mestu ECB.

Vir : https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/gdhubEHhiiPbig_ekonomski-bilten-ecb_8_2019.pdf

Projekcije strokovnjakov Eurosistema za realno rast BDP in inflacijo so znotraj razponov napovedi drugih institucij in napovedovalcev iz zasebnega sektorja.

Primerjava nedavnih napovedi realne rasti BDP in inflacije za euroobmočje

(medletne spremembe v odstotkih)

	Datum objave	Rast BDP				Inflacija (HICP)			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Projekcije Eurosistema	december 2019	1,2	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1	1,4	1,6
		[1,1–1,3]	[0,5–1,7]	[0,5–2,3]	[0,4–2,4]	[1,2–1,2]	[0,6–1,6]	[0,7–2,1]	[0,8–2,4]
OECD	november 2019	1,2	1,1	1,2	-	1,2	1,1	1,4	-
Euro Zone Barometer	november 2019	1,1	0,9	1,2	1,3	1,2	1,2	1,5	1,6
Consensus Economics	november 2019	1,1	1,0	1,1	1,3	1,2	1,2	1,5	1,7
Evropska komisija	november 2019	1,1	1,2	1,2	-	1,2	1,2	1,3	-
Survey of Professional Forecasters	oktober 2019	1,1	1,0	1,3	-	1,2	1,2	1,4	-
MDS	oktober 2019	1,2	1,4	1,4	1,4	1,2	1,4	1,5	1,7

Viri: OECD Economic Outlook (november 2019), MJEconomics za Euro Zone Barometer (anketa iz novembra 2019 za leti 2019 in 2020 ter anketa iz oktobra 2019 za leti 2021 in 2022), Consensus Economics Forecasts (anketa iz novembra 2019 za leti 2019 in 2020 ter anketa iz oktobra 2019 za leti 2021 in 2022), gospodarske napovedi Evropske komisije (gospodarska napoved, jesen 2019), anketa ECB o napovedih drugih strokovnjakov (Survey of Professional Forecasters) (zadnje četrtletje 2019), IMF World Economic Outlook (oktober 2019).

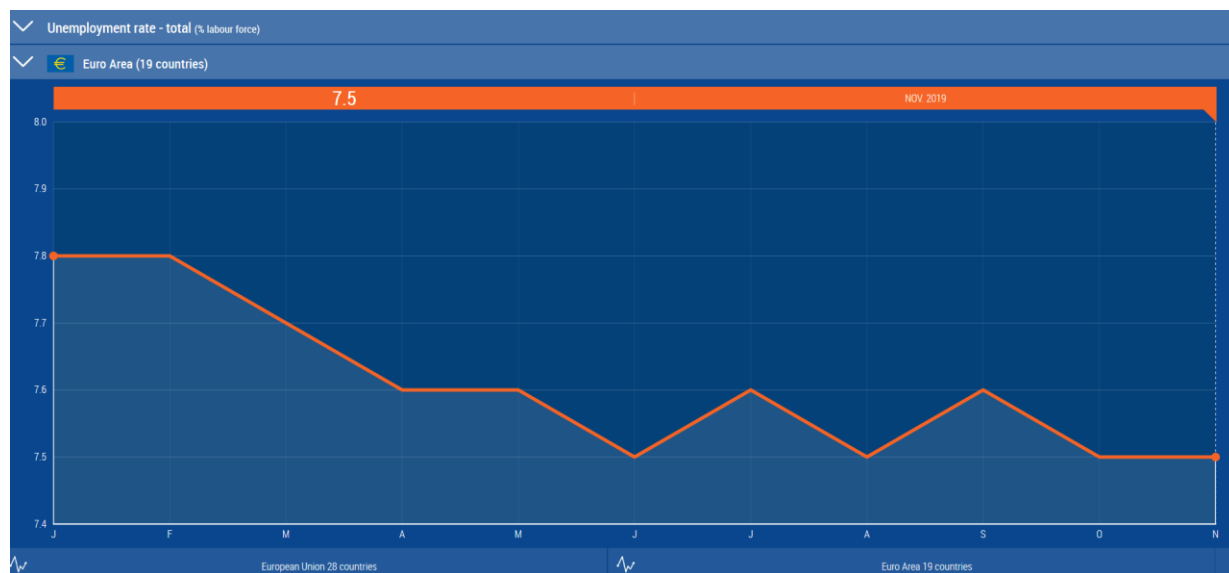
Opombe: Makroekonomske projekcije strokovnjakov ECB in Eurosistema ter napovedi OECD navajajo medletne stopnje rasti, ki so prilagojene za število delovnih dni, medtem ko Evropska komisija in Mednarodni denarni sklad (MDS) objavljata medletne stopnje rasti, ki niso prilagojene za število delovnih dni v letu. Druge napovedi ne navajajo, ali temeljijo na podatkih, ki so prilagojeni za število delovnih dni v letu ali ne.

Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff-c7a91336cb.sl.html#toc9

5. ZAPOSLENOST

Trgi dela bodo ostali zdravi, vendar se bo izboljševanje upočasnilo. Čeprav se bo neto ustvarjanje delovnih mest verjetno upočasnilo, naj bi se stopnja brezposelnosti v evrskem območju še naprej zmanjševala, in sicer iz 7,6 % v letu 2019 na 7,4 % v letu 2020 in 7,3 % v letu 2021.

Vir : https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/si/IP_19_6215

Vir :

<https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/economy/mobile/index.html?lang=en&code=teilm020&country=EU28&nofooter=true>

Stopnja brezposelnosti v euroobmočju se bo po pričakovanjih vztrajno zniževala in leta 2022 dosegla 7,1%. Stopnja brezposelnosti je v oktobru 2019 upadla na 7,5%, kar je najnižja raven od leta 2008. Med državami bodo na tem področju po pričakovanjih še naprej obstajale velike razlike.

Rast zaposlenosti bo po projekcijah umirjena, kar bodo v kratkoročnem obdobju deloma povzročali začasni dejavniki, pozneje v obdobju projekcij pa se bodo predvidoma pojavile omejitve v ponudbi delovne sile. Število zaposlenih se je v tretjem četrtletju 2019 povečalo za 0,1%, kar kaže na upočasnitev rasti zaposlenosti v primerjavi s četrletnimi stopnjami v zadnjih štirih letih. V srednjeročnem obdobju bo rast zaposlenosti zaradi omejitev v ponudbi delovne sile po projekcijah ostala razmeroma šibka. Poleg tega se bo proti koncu obdobja projekcij predvidoma zmanjševalo tudi povpraševanje po delovni sili v skladu z upočasnjevanjem aktivnosti.

Rast delovne sile se bo v obdobju projekcij po pričakovanjih umirila. Delovna sila se bo po pričakovanjih še naprej povečevala, k čemur bosta prispevala pričakovano neto priseljevanje delavcev (vključno s pričakovano integracijo beguncev) in nadaljnje zviševanje stopnje delovne aktivnosti. Vseeno bosta ta dejavnika v obdobju projekcij predvidoma popustila, okreplili pa se bodo negativni učinki staranja prebivalstva na rast delovne sile, ker starejši delavci zapuščajo delovno silo v večjem številu, kot na trg dela vstopajo mladi.

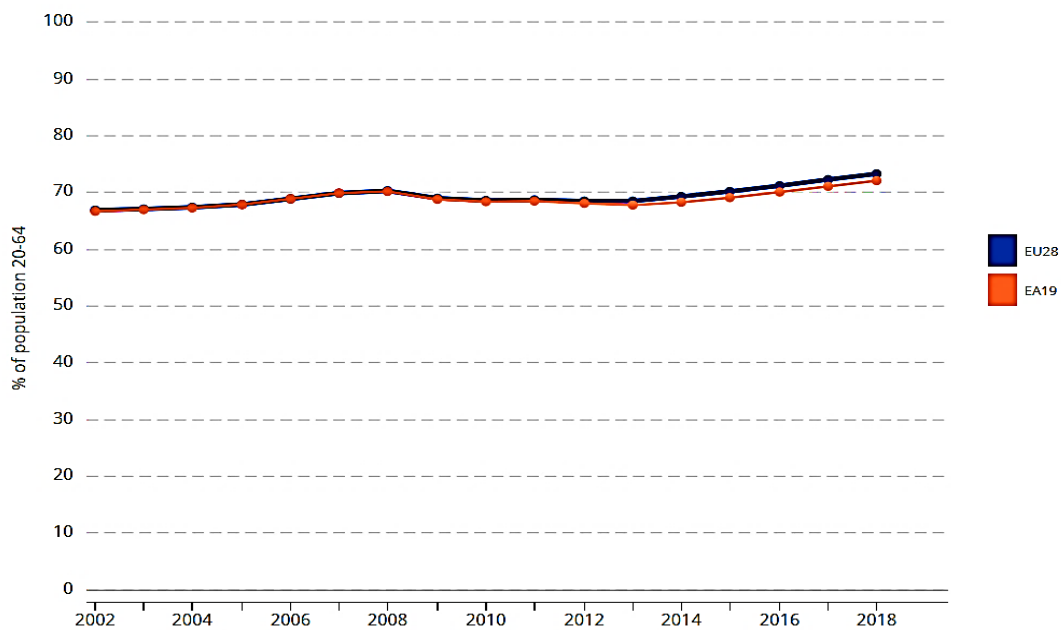
Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc5

Employment

(as % of the population aged 20 to 64)

2 countries selected

Source: Eurostat - access to dataset

Vir : https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics/sl

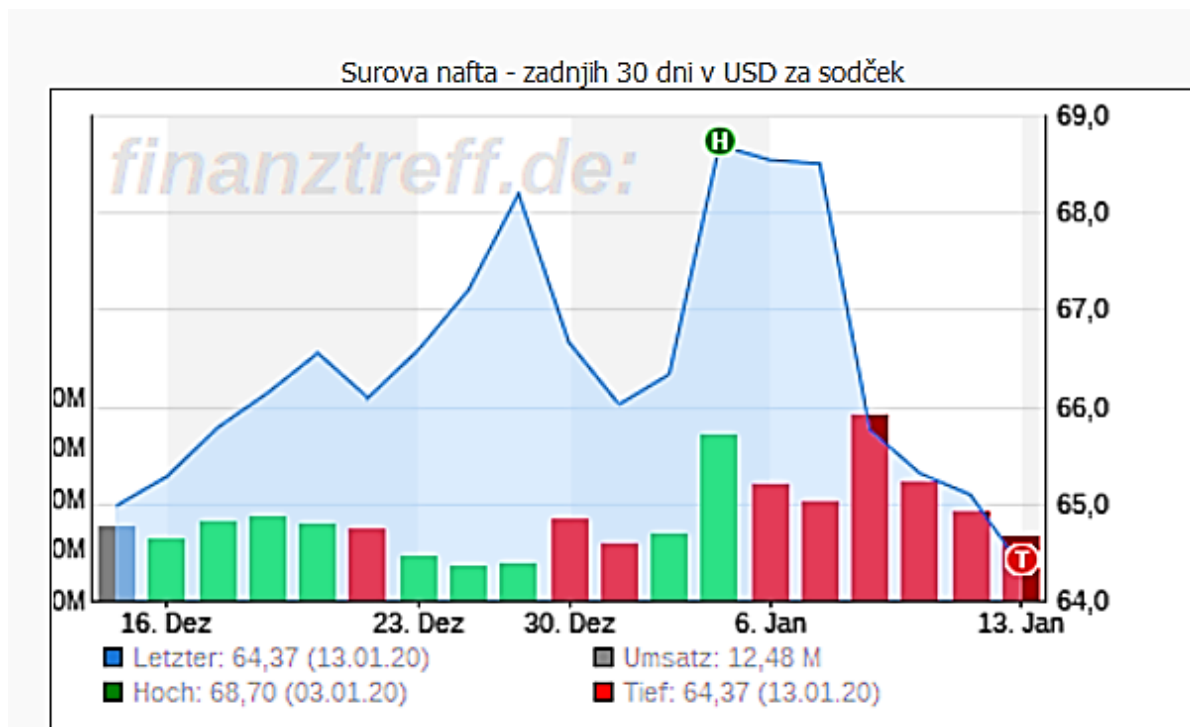
Rast produktivnosti dela bo v obdobju projekcij predvidoma okrevala. Po močnem zagonu v letu 2017 se je rast produktivnosti dela na delavca in na uro v letu 2018 upočasnila, kar je bila posledica nepričakovanega upada gospodarske aktivnosti. Zaradi šibke gospodarske rasti, a še vedno razmeroma močne rasti zaposlenosti bo rast produktivnosti tudi v letu 2019 umirjena. V preostanku obdobja projekcij, ko bo aktivnost pridobivala zagon, rast izkoriščenosti delovne sile pa se bo upočasnila, se bo predvidoma okrečila. Na srednji rok bi se medletna rast produktivnosti dela morala približevati predkriznemu povprečju 1,0%.

Vir :

https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc5

6. SUROVINE

SUROVA NAFTA

Vir : <http://www.surovine.si/diagrami/nafta.php>

Kar zadeva cene primarnih surovin, se na podlagi povprečnih gibanj na terminskih trgih v dvotedenskem obdobju do presečnega datuma (19. november 2019) predpostavlja, da bo cena surove nafte Brent v letu 2019 znašala 63,8 USD, zatem pa naj bi do leta 2022 upadla na 56,8 USD za sod. Ta dinamika kaže, da bodo v primerjavi s projekcijami iz septembra 2019 dolarske cene nafte predvidoma višje v celotnem obdobju projekcij. Cene primarnih surovin razen energentov, izražene v ameriških dolarjih, so se po ocenah v letu 2019 znižale, vendar je predpostavljeno, da se bodo v naslednjih letih ponovno zvišale.

Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc3

Vir : <http://www.surovine.si/diagrami/nafta.php>

Tehnične predpostavke

	December 2019				September 2019		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021
Cene nafte (v USD/sod)	63,8	69,6	57,4	56,8	62,5	67,0	56,3
Cene primarnih surovin razen energentov v USD (medletne spremembe v odstotkih)	-3,8	3,8	2,6	2,4	-3,2	3,4	3,7

Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc3

Problem, ki ga opažamo v zvezi s ceno surove nafte pa je **ameriško-iranski konflikt po Ameriškem atentat na najpomembnejšega iranskega generala Kasima Sulejmanija**.

» Naftni trg je precej turbulentno vstopil v novo leto 2020. Ameriški atentat na najpomembnejšega iranskega generala Kasima Sulejmanija in iransko maščevanje z raketami na ameriška oporišča v Iraku so cene 159-litrskega soda nafte brent v prvih štirih letošnjih trgovalnih dneh povišale za osem odstotkov, na skoraj 72 dolarjev. Kmalu po iranskem napadu pa so se strasti umirile. Zaradi iranskega maščevanja smrtnih žrtev ni bilo, viri blizu vrha ameriške vojske pa sporočajo, da naj bi Iran namerno zgrešil nekatere cilje. Preplah na trgih se je polegel, nafta pa je petkovo trgovanje končala pod 65 dolarjev za sod, kar je skoraj tri odstotke manj kot pred ubojem Sulejmanija.«

Vir : <https://avto.finance.si/8956800/Kako-se-bo-amerisko-iranski-konflikt-izrazil-na-torkovih-cenah-goriv>

<http://www.surovine.si/diagrami/zlato.php>

7. EVRO V PRIMERJAVI Z OSTALIMI VALUTAMI

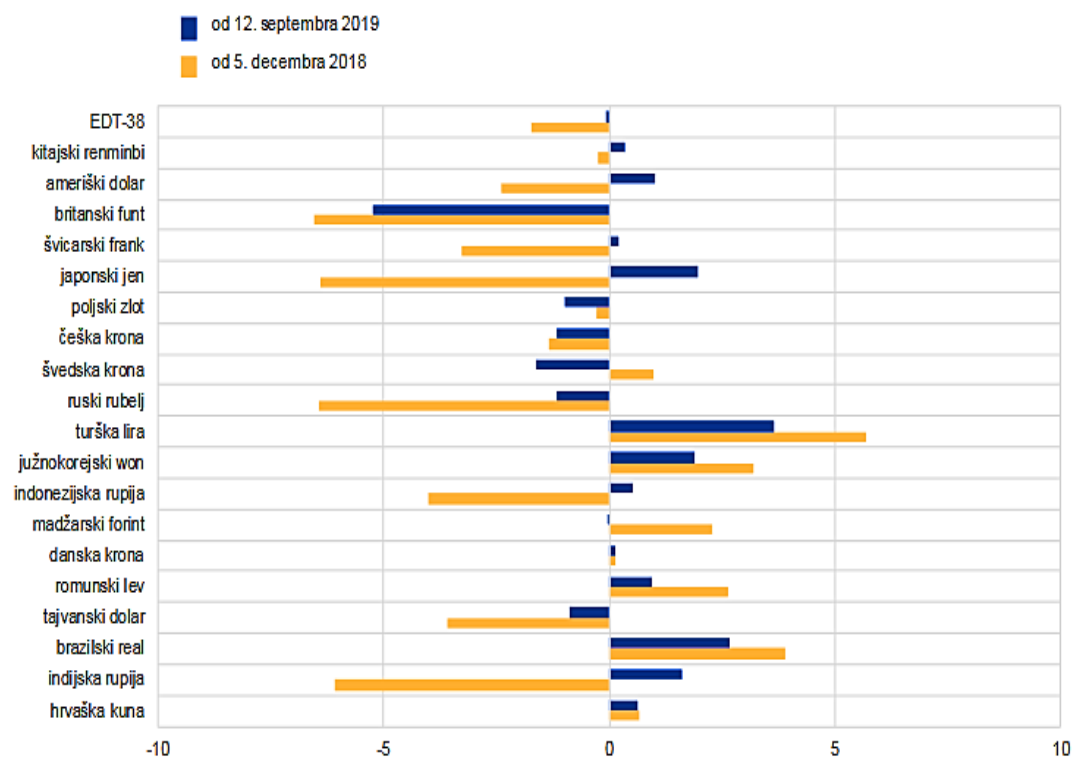
Za **dvostranske devizne tečaje** je predpostavljeno, da bodo v obdobju projekcij ostali nespremenjeni na povprečni ravni, ki je bila zabeležena v dvotedenskem obdobju do presečnega datuma (19. november 2019). Iz tega sledi, da bo povprečni devizni tečaj med ameriškim dolarjem in eurom v letu 2019 na ravni 1,12 USD za euro, v obdobju 2020–2022 pa 1,10 USD za euro, kar je malo manj kot v projekcijah iz septembra 2019. **Efektivni devizni tečaj eura** (v razmerju do 38 trgovinskih partneric) se je od septembrskih projekcij znižal za 1,6%, kar odraža apreciacijo britanskega funta, saj je strah pred bližajočim se brexitom brez dogovora popustil, in relativno moč valut nekaterih nastajajočih tržnih gospodarstev.

Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc3

Graf 9

Spremembe tečaja eura v razmerju do izbranih valut

(v odstotkih)

Vir: ECB.

Opombe: EDT-38 je nominalni efektivni tečaj eura v razmerju do valut 38 najpomembnejših trgovinskih partneric euroobmočja. Pozitivna (negativna) sprememba pomeni apreciacijo (depreciacijo) eura. Vse spremembe so izračunane na podlagi tečajev na dan 11. decembra 2019.

Vir: https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/gdhhEHhihiPbig_ekonomski-bilten-ecb_8_2019.pdf

US dollar (USD)

Latest (14 January 2020): EUR 1 = USD 1.1115 -0.0011 (-0.1%)

Change from 14 January 2019 to 15 January 2020

Minimum (30 September 2019): 1.0889 - Maximum (31 January 2019): 1.1488 - Average: 1.1185

Select: EUR vs. USD

From: 14-01-2019 to: 15-01-2020

Zoom: 1m 3m 6m 1y 2y 5y 10y all

Vir: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-usd.en.html

US dollar (USD)

Latest (14 January 2020): EUR 1 = USD 1.1115 -0.0011 (-0.1%)

Change from 13 December 2019 to 15 January 2020

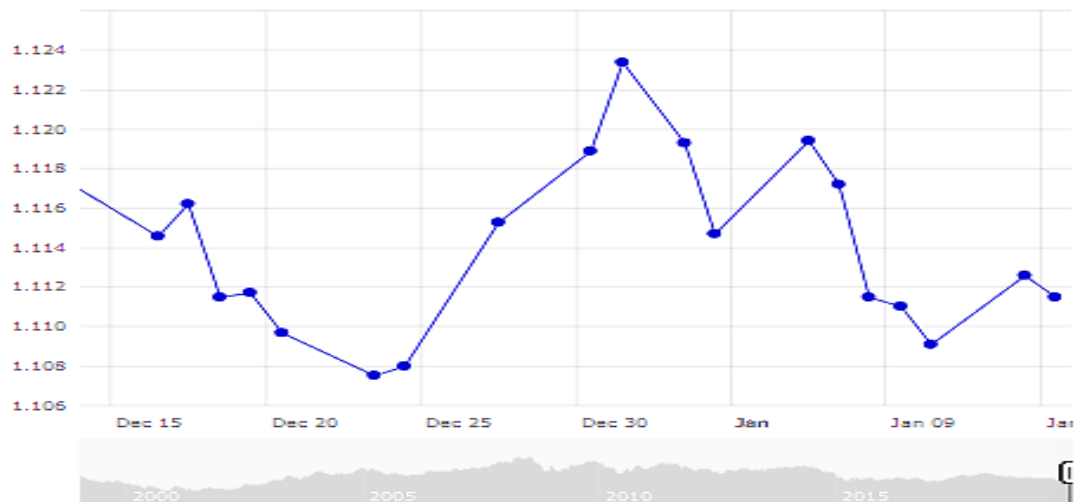
Minimum (23 December 2019): 1.1075 - Maximum (31 December 2019): 1.1234 - Average: 1.1140

Select: EUR vs. USD

From: 13-12-2019 to: 15-01-2020

Zoom: 1m 3m 6m 1y 2y 5y 10y all

Vir: https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-usd.en.html

8. SVETOVNA DOGAJANJA KI VPLIVAJO NA GOSPODARSKO DOGAJANJE V EUROOBMOČJU

Nejasnosti obstajajo v zvezi z brexit-om oziroma – izstopom Velike Britanije iz Evropske Unije na dogajanje v Evropski Uniji in euroobmočju.

» Veleposlaniki 27 držav članic Evropske unije so se 28. oktobra 2019 v Bruslju dogovorili za **prožno podaljšanje Brexita do 31. januarja 2020**. Prožna preložitve pomeni, da lahko Združeno kraljestvo izstopi tudi pred 31. januarjem, če britanski parlament ločitveni sporazum potrdi prej.«

Vir : https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/izstop_zdruzenega_kraljestva_iz_evropske_unije_brexit/

Problemi v zvezi z prebežniki .

Napetosti v mednarodni trgovini med ZDA ter Evropsko Unijo ter ZDA in Kitajsko

» Od nekdanjih sanj o transatlantskem dogovoru smo prišli do tega, da so med ZDA in EU carine in več odprtih trgovinskih front: od digitalnih storitev do kmetijstva. Vprašanje pa je, kaj lahko Evropa ZDA sploh ponudi.

Jutri bodo (15.01.2020) bodo ZDA in Kitajska predvidoma podpisale tako imenovano prvo fazo trgovinskega dogovora. To ne pomeni, da bo konec trgovinske vojne, niti ne pomeni, da letos lahko računamo na veliko svetovno gospodarsko rast. Pomeni pa, da svetovni velesili umirjata medsebojne spore. Kar je dobra novica za Kitajsko in ZDA.

Evropa ostaja pri dogovorih med velesilama osamljena in zadaj. Po ocenah ameriških analitikov in profesorjev Evropa ZDA nima veliko ponuditi pri rešitvi medsebojnih trgovinskih sporov. Poleg tega se v Evropi – prežeti z lastnimi političnimi in konkurenčnimi težavami – krepi navdušenje nad maščevanjem ZDA zaradi carin, kar ne za trgovino, ne za rast in ne za blaginjo ne pomeni nič dobrega.«

Vir : <https://www.finance.si/8956882/Pred-podpisom-dogovora-med-ZDA-in-Kitajsko-Evropa-leti-v-Washington-po-svoj-sporazum>

Krizne razmere na bližnjem vzhodu

» **ZDA in Iran netijo vojno v pesku Iraka** : Iran je danes ponoči z raketami napadel ameriški oporišči Al Asad in v Erbilu, obe v Iraku. Smrtnih žrtev ni bilo. Raketni napad naj bi bil iranski odgovor na petkov ameriški atentat na njihovega generala Sulejmanija.«

Vir : <https://www.dnevnik.si/1042918963/svet/trump-v-iranskem-napadu-v-iraku-ni-bil-ranjen-noben-american>

9. MONETARNA ANALIZA

RAST DENARJA

Denarna gibanja v euroobmočju: november 2019

3 januar 2020

- Letna stopnja rasti **širokega denarnega agregata M3** je novembra 2019 znašala 5,6%, potem ko je oktobra 2019 znašala 5,7% (revidirano s 5,6%)
- Letna stopnja rasti **ožjega denarnega agregata M1**, ki obsega valuto v obtoku in čez noč, je v novembru znašala 8,3% v primerjavi z 8,4% v oktobru
- Letna stopnja rasti prilagojenih posojil gospodinjstvom je novembra znašala 3,5%, nespremenjena v primerjavi s prejšnjim mesecem
- Letna stopnja rasti prilagojenih posojil nefinančnim družbam se je novembra zmanjšala na 3,4% z 3,8% oktobra

Sestavni deli širokega denarnega agregata M3

Letna stopnja rasti širokega denarnega agregata M3 je novembra 2019 znašala 5,6%, oktobra 5,7%, v treh mesecih do novembra pa je znašala 5,6%. Sestavni deli M3 so pokazali naslednji razvoj :

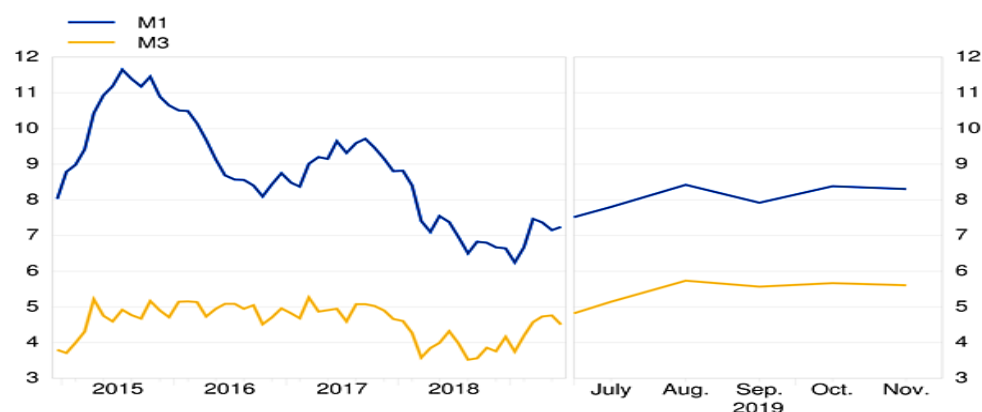
- Letna stopnja rasti ožjega agregata M1, ki obsega valuto v obtoku in čez noč, je v novembru znašala 8,3% v primerjavi z 8,4% oktobra.
- Letna stopnja rasti kratkoročnih vlog razen vlog čez noč (M2-M1) se je novembra zmanjšala na 0,3% z 0,5% oktobra.
- Letna stopnja rasti tržnih instrumentov (M3-M2) je bila novembra -0,7% v primerjavi z -1,4% oktobra.

Vir : <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1911~1be71563b7.en.html>

Chart 1

Monetary aggregates

(annual growth rates)

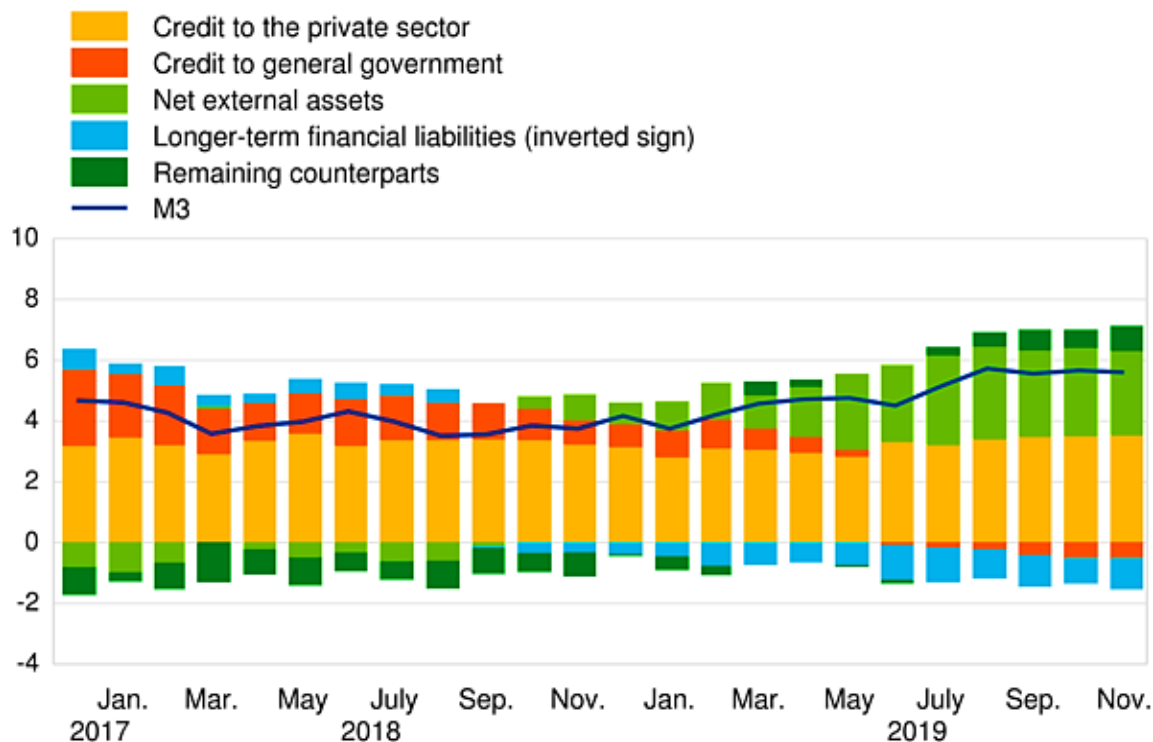

Vir : <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1911~1be71563b7.en.html>

Chart 2

Contribution of the M3 counterparts to the annual growth rate of M3

(percentage points)

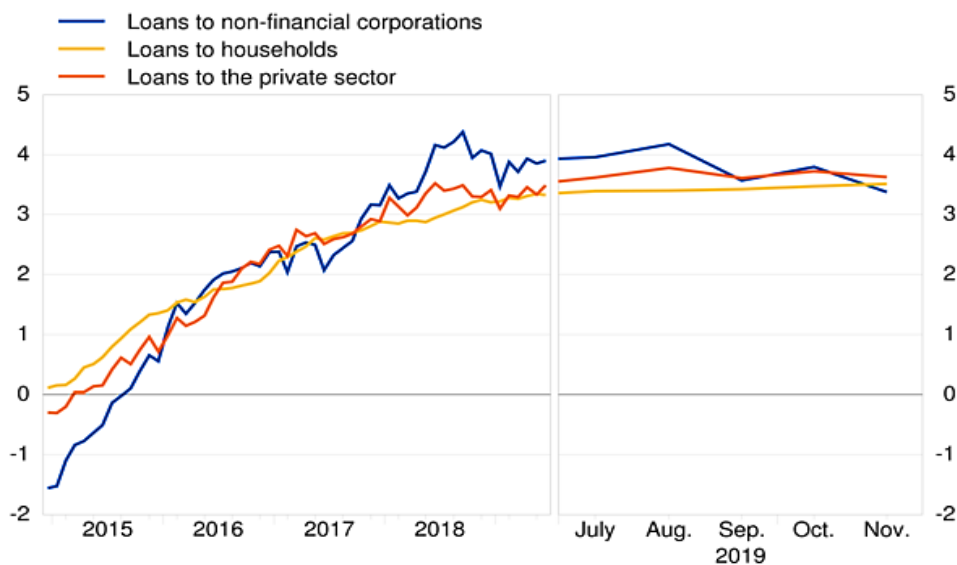
Vir : <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1911~1be71563b7.en.html>

- Kar zadeva dinamiko kreditov, je **letna stopnja rasti skupnih posojil rezidentom** euroobmočja novembra 2019 znašala 2,0%, bila je nespremenjena v primerjavi s prejšnjim mesecem.
- Letna stopnja **rasti posojil državam** je novembra znašala -1,4%, bila je nespremenjena v primerjavi s prejšnjim mesecem.
- Letna stopnja **rasti posojil zasebnemu sektorju** znašala 3,2%, bila je nespremenjena v primerjavi s prejšnjim mesecem.
- Letna stopnja rasti prilagojenih posojil zasebnemu sektorju (tj. prilagojena za prodajo posojil, listinjenje in namerno združevanje gotovine) je novembra znašala 3,6% v primerjavi z 3,7% v oktobru.
- Med sektorji zadolževanja je letna stopnja rasti prilagojenih posojil gospodinjstvom v novembru znašala 3,5%, bila je nespremenjena v primerjavi s prejšnjim mesecem
- letna stopnja rasti prilagojenih posojil nefinančnim družbam se je novembra znižala na 3,4% v primerjavi s 3,8% v oktobru.

Chart 3

Adjusted loans to the private sector

(annual growth rates)

Vir : <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1911~1be71563b7.en.html>

10. PREDVIDENA JAVNOFINANČNA GIBANJA

Javnofinančni primanjkljaj v euroobmočju naj bi se v obdobju 2019–2021 vztrajno povečeval zaradi manjšega primarnega presežka. Zmanjševanje primarnega salda je predvsem posledica predvidene ekspanzivne naravnosti fiskalne politike, ki podpira gospodarsko aktivnost. Strokovnjaki Eurosistema v letošnjih decembrskih makroekonomskih projekcijah napovedujejo zvišanje stopnje javnofinančnega primanjkljaja v euroobmočju z 0,5% BDP v letu 2018 na 0,7% BDP v letu 2019. Primanjkljaj naj bi se v letih 2020 in 2021 še naprej povečeval in se nato stabiliziral pri 1,1% BDP .

Proračunski saldo širše opredeljene države naj bi se v euroobmočju v obdobju 2019–2021 po napovedih vztrajno zmanjševal in se v letu 2022 stabiliziral. Zmanjšanje proračunskega salda v obdobju 2019–2021 je predvsem posledica manjšega ciklično prilagojenega primarnega salda, kar delno odtehtajo nižji odhodki za obresti, medtem ko ostaja ciklična komponenta v obdobju projekcij na splošno nespremenjena.

Delež javnega dolga euroobmočja v razmerju do BDP naj bi se še naprej zmanjševal zaradi ugodne razlike med obrestno mero in stopnjo rasti BDP ter pozitivnega primarnega salda, čeprav se ta zmanjšuje. Vendar pa je v več državah javni dolg še vedno visok. V teh državah morajo vlade izvajati preudarne politike in izpolniti cilje na področju strukturnega salda, s čimer bodo ustvarile pogoje za prosto delovanje avtomatičnih stabilizatorjev. Ob slabšanju gospodarskih obetov bi morale biti vlade, ki imajo fiskalni manevrski prostor, pripravljene ukrepati učinkovito in pravočasno.

Makroekonomske projekcije za euroobmočje

(medletne spremembe v odstotkih)

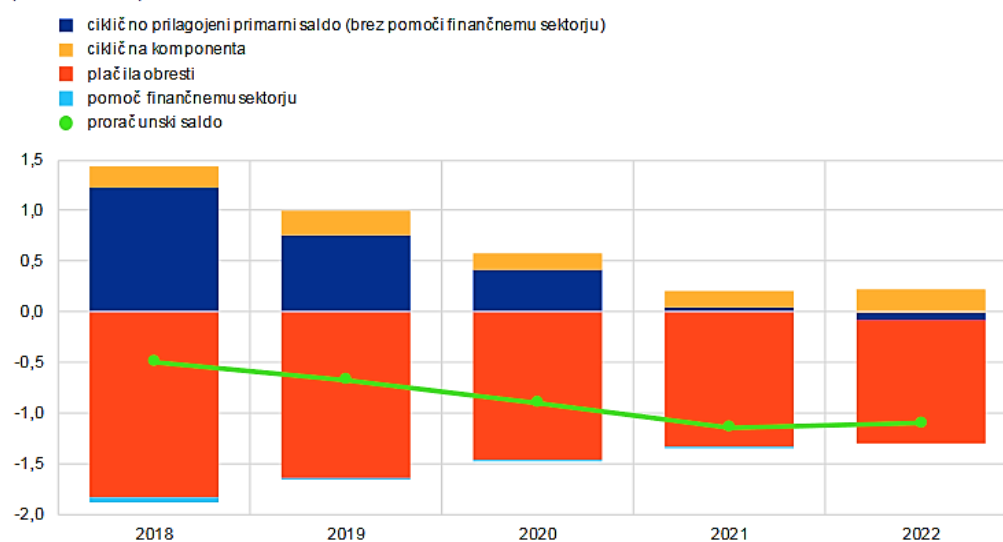
	December 2019				September 2019		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021
Javnofinančni saldo (kot odstotek BDP)	-0,7	-0,9	-1,1	-1,1	-0,8	-0,8	-1,0
Strukturni proračunski saldo (kot odstotek BDP) ⁴⁾	-1,0	-1,3	-1,5	-1,4	-0,8	-0,9	-1,1
Bruto javni dolg (kot odstotek BDP)	84,5	83,4	82,3	81,1	83,8	82,5	81,2
Saldo tekočega računa (kot odstotek BDP)	2,6	2,4	2,3	2,3	2,6	2,4	2,3

Vir : https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc3

Graf 24

Proračunski saldo in komponente

(v odstotkih BDP)

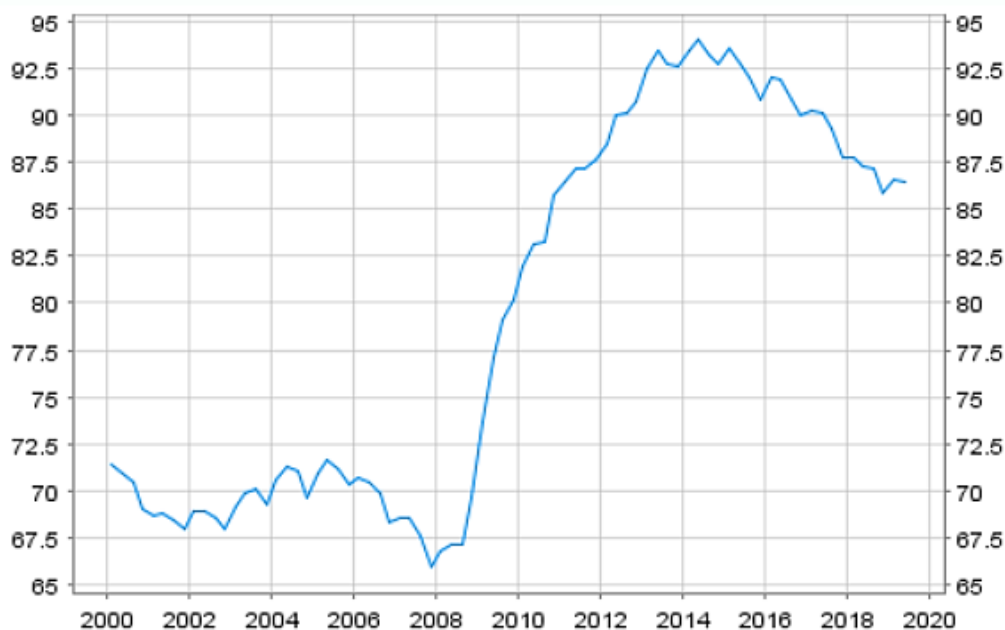
Viri: ECB in decembrske makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema.
Opomba: Podatki se nanašajo na agregat sektorja širše opredeljene države v euroobmočju.

BRUTO JAVNI DOLG (kot odstotek BDP-ja)

Government debt (as a % of GDP) ?

Dynamic Chart

Static Chart

Vir : <https://sdw.ecb.europa.eu/home.do?chart=t1.11>

11. POVZETEK

Predvidevamo :

- Še vedno bomo vodili **ekspanzivno monetarno politiko**.
- Da bodo obrestne mere ostale še nekaj časa **nespremenjene**, saj si želimo, da bi inflacija ostala na ravni dveh odstotkov tudi po opustitvi spodbujevalnih ukrepov.
- Od poslovnih bank bomo odkupovali evrske obveznice , ki smo jih pričeli ponovno odkupovati v novembru 2019 . Za nakupe bomo **namenili po 20 milijard evrov na mesec**.
- Refinancirali bomo zneske zapadlih obveznic.

Države članice eurosistema morajo čimbolj upoštevati konvergenčne kriterije in v primeru, da še niso, izvajati odločne strukturne reforme. Širše poslovno okolje je na primer mogoče izboljšati s predpisi, ki omogočajo prožnejši trg dela, enostavnejši davčni sistem in manj

birokracije. Podjetja bodo zato lažje izvajala svoje poslovne dejavnosti in načrtovala prihodnost. Po drugi strani pa lahko gospodinjstva uživajo cenejše in kvalitetnejše izdelke, kar pomeni, da lahko več denarja potrošijo tudi za druge dobrine. Poleg tega so lahko reforme usmerjene na določene sektorje, kot na primer reforme, ki spodbujajo inovacije v ključnih panogah. Vendar pa je pomembno, da je gospodarska rast uravnotežena. To pomeni, da se upoštevajo tudi dejavniki, kot sta socialna pravičnost in vključenost. Reforme, s katerimi se izboljšuje dostop do izobraževanja ali zmanjšujejo davčne utaje in korupcija, namreč podpirajo gospodarsko rast in obenem spodbujajo socialno pravičnost.

Vir : https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me/html/what-are-structural_reforms.sl.html

12. VIRI :

<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2019/html/ecb.mp191212~06d84240ae.sl.html>

<https://www.finance.si/8955979/Nova-sefinja-ECB-Christine-Lagarde-sporoca-Zelim-biti-monetarna-sova>

https://bankaslovenije.blob.core.windows.net/publication-files/gdhubEHhihiPbig_ekonomski-bilten-ecb_8_2019.pdf

Ekonomski bilten ECB, 8/2019

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_19_6215

<https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/economy/mobile/index.html?lang=en&code=teilm020&country=EU28&nofooter=true>

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics

<http://www.surovine.si/diagrami/nafta.php>

https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc2

<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1908~2751668621.en.html>

<https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/economy/mobile/index.html?lang=en&code=teilm020&country=EU28&nofooter=true>

<http://www.surovine.si/diagrami/nafta.php>

https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections201912_eurosystemstaff~c7a91336cb.sl.html#toc2

<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1908~2751668621.en.html>

<https://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/economy/mobile/index.html?lang=en&code=teilm020&country=EU28&nofooter=true>

<https://avto.finance.si/8956800/Kako-se-bo-amerisko-iranski-konflikt-izrazil-na-torkovih-cenah-goriv>

<https://www.bsi.si/statistika/obrestne-mere/obrestne-mere-evropske-centralne-banke>

https://www.ecb.europa.eu/stats/policy_and_exchange_rates/euro_reference_exchange_rates/html/eurofxref-graph-usd.en.html

<https://www.finance.si/8956882/Pred-podpisom-dogovora-med-ZDA-in-Kitajsko-Evropa-leti-v-Washington-po-svoj-sporazum>

https://www.fu.gov.si/poslovni_dogodki_podjetja/izstop_zdruzenega_kraljestva_iz_evropske_unije_brexit/

<https://www.dnevnik.si/1042918963/svet/trump-v-iranskem-napadu-v-iraku-ni-bil-ranjen-noben-american>

<https://www.dnevnik.si/1042918963/svet/trump-v-iranskem-napadu-v-iraku-ni-bil-ranjen-noben-american>

<https://www.ecb.europa.eu/press/pr/stats/md/html/ecb.md1911~1be71563b7.en.html>

<https://sdw.ecb.europa.eu/home.do?chart=t1.11>

https://www.ecb.europa.eu/explainers/tell-me/html/what-are-structural_reforms.sl.html